

Enhver stemme efter fri overbevisning (5)

Taler

Gunnar Knudsen

Dato

13 mars 1908

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Trontaledebatt

1 MIME-Version: 1.0

Content-Location: file:///C:/1F1CA6C9/Virksommeord.Knudsen08(5).htm

5 Content-Transfer-Encoding: quoted-printable

Content-Type: text/html; charset="us-ascii"

<html xmlns:o="urn:schemas-microsoft-com:office:office"

10

xmlns:w="urn:schemas-microsoft-com:office:word"

xmlns="http://www.w3.org/TR/REC-html40">

15

<head>

<meta http-equiv=Content-Type content="text/html; charset=us-ascii">

<meta name=ProgId content=Word.Document>

20

<meta name=Generator content="Microsoft Word 11">

<meta name=Originator content="Microsoft Word 11">

25

<link rel=File-List href="Virksommeord.Knudsen08(5)-filer/filelist.xml">

<title>Hr</title>

30 <!--[if gte mso 9]><xml>

<o:DocumentProperties>

<o:Author>smkaj</o:Author>

35 <o:LastAuthor>smkaj</o:LastAuthor>

<o:Revision>1</o:Revision>

40 <o:TotalTime>0</o:TotalTime>

<o:Created>2009-01-06T12:40:00Z</o:Created>

<o:LastSaved>2009-01-06T12:40:00Z</o:LastSaved>

45 <o:Pages>1</o:Pages>

<o:Words>1375</o:Words>

50 <o:Characters>7293</o:Characters>

<o:Company>IT-avd, UiB</o:Company>

<o:Lines>60</o:Lines>

55 <o:Paragraphs>17</o:Paragraphs>

<o:CharactersWithSpaces>8651</o:CharactersWithSpaces>

60 <o:Version>11.9999</o:Version>

</o:DocumentProperties>

</xml><![endif]--><!--[if gte mso 9]><xml>

65 <w:WordDocument>

<w:SpellingState>Clean</w:SpellingState>
70 <w:GrammarState>Clean</w:GrammarState>

<w:HyphenationZone>21</w:HyphenationZone>
75 <w:PunctuationKerning/>

<w:ValidateAgainstSchemas/>

<w:SaveIfXMLInvalid>>false</w:SaveIfXMLInvalid>
80 <w:IgnoreMixedContent>>false</w:IgnoreMixedContent>

<w:AlwaysShowPlaceholderText>>false</w:AlwaysShowPlaceholderText>

85 <w:Compatibility>

<w:BreakWrappedTables/>

<w:SnapToGridInCell/>
90 <w:WrapTextWithPunct/>

<w:UseAsianBreakRules/>

95 <w:DontGrowAutofit/>

</w:Compatibility>

<w:BrowserLevel>MicrosoftInternetExplorer4</w:BrowserLevel>
100 </w:WordDocument>

</xml><![endif]--><!--[if gte mso 9]><xml>

105 <w:LatentStyles DefLockedState="false" LatentStyleCount="156">

```
</w:LatentStyles>

110 </xml><![endif]-->

<style>

<!--
115
/* Font Definitions */

@font-face

120 {font-family:"Bookman Old Style";

panose-1:2 5 6 4 5 5 2 2 4;

mso-font-charset:0;
125
mso-generic-font-family:roman;

mso-font-pitch:variable;

130 mso-font-signature:647 0 0 0 159 0;}

@font-face

{font-family:"Lucida Sans Unicode";
135
panose-1:2 11 6 2 3 5 4 2 2 4;

mso-font-charset:0;

140 mso-generic-font-family:swiss;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:-2147476737 14699 0 0 63 0;}
```

/* Style Definitions */

p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal

150

{mso-style-parent:"";

margin:0mm;

155

margin-bottom:.0001pt;

mso-pagination:none;

mso-hyphenate:none;

160

font-size:12.0pt;

font-family:"Times New Roman";

165

mso-fareast-font-family:"Lucida Sans Unicode";

mso-font-kerling:1.0pt;}

span.SpellE

170

{mso-style-name:"";

mso-spl-e:yes;}

175

span.GramE

{mso-style-name:"";

mso-gram-e:yes;}

180

@page Section1

{size:595.3pt 841.9pt;

```
185     margin:70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt;

    mso-header-margin:35.4pt;

190   mso-footer-margin:35.4pt;

    mso-paper-source:0;}

    div.Section1
195   {page:Section1;}

    -->

200  </style>

    <!--[if gte mso 10]>

    <style>
205   /* Style Definitions */

    table.MsoNormalTable

210   {mso-style-name:"Vanlig tabell";

    mso-tstyle-rowband-size:0;

    mso-tstyle-colband-size:0;

215   mso-style-noshow:yes;

    mso-style-parent:"";

220   mso-padding-alt:0mm 5.4pt 0mm 5.4pt;

    mso-para-margin:0mm;
```

```
225 mso-para-margin-bottom:.0001pt;

mso-pagination:widow-orphan;

font-size:10.0pt;
230 font-family:"Times New Roman";

mso-ansi-language:#0400;

235 mso-fareast-language:#0400;

mso-bidi-language:#0400;}

</style>
240 <![endif]-->

</head>

245 <body lang=NO-BOK style='tab-interval:35.4pt'>

<div class=Section1>

<p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
250 eric'><b><o:p> </o:p></b></p>

<p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
eric'><b><o:p> </o:p></b></p>
255 <p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
eric'><span

260 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style"'>Hr. <span class=SpellE
```

>statsraad

265

Arctander har i formiddag i et længere fo
redrag

270

udtalt</spa
n><span

275

style='letter-spacing:.3pt'> sig angaaende <s
pan

class=SpellE>grube- og bergverks­<span style='letter-
spacing:

280

.2pt'>drift og navnlig repliceret polemisk <span
class=SpellE>ligeover­for

285

<span

style='letter-spacing:-.1pt'> mine udtalelser

290

<span

class=SpellE>igaar. D

et er

295

mig i de

faa<span

300

style='letter-spacing:-.15pt'> minuter, som n

u er mig

305 levnet, ganske <span
style='letter-spacing:-.05pt'>umulig i detalj at til
bagevise
310 de fleste af de <sp
an
315 style='letter-spacing:-.35pt'>paastande<span style='lette
r-spacing:
-.35pt'>, som han kom med. Jeg
320 henviser til det stenografiske referat. <span style='letter-spacin
g:
325 -.15pt'>Det vil deraf <span style='let
ter-spacing:
-.1pt'>vise sig, at det i alt væsentlig e
330 r <span
class=SpellE>misforstaa­elser</
335 span><span
style='letter-spacing:-.05pt'> og tilsnigelser
>. <span

style='letter-spacing:.05pt'>Jeg vil ikke sige, <span style='letter-spacing:

345

-.45pt'>at disse tilsnigelser

350

er gjort med vilje, men de <span

355

style='letter-spacing:-.2pt'>beror nemlig mest paa <span

class=SpellE>misforstaaelser <span style='letter-spacing:

360

-.25pt'>eller

mis­opfatnin

ger<span

365

style='letter-spacing:-.05pt'>. Jeg skal dog referere det vir­

<span

370

style='letter-spacing:-.15pt'>kelige forhold med en

af

disse paastande for <span style='lette

375

r-spacing:

-.1pt'>at vise, hvorledes dette forhold er. <o:p></o:p></p>

380

<p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
eric'><span

385

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'><o:
p> </o:p></p>

390

<p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
eric'><span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>Han

395

<span
class=SpellE>ud­talte</sp

an><span

400

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.35pt'> <s
pan

405

class=SpellE>blandt andet, at jeg som
<span

class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett
er-spacing:

410

-.1pt'>chef<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old
S

415

tyle";

letter-spacing: -.1pt'> <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman
420 Old Style";

letter-spacing: .35pt'>for land­<span style='lett
425 er-spacing:

-.2pt'>brugsdepartementet<span style='mso-bidi-
font-

430 family:

"Bookman Old Style";letter-spacing: -.2pt'> <span style='mso-bidi-f
ont-family:

435 "Bookman Old Style";letter-spacing: -.15pt'>ved forhand
lingerne

440 med <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-s
pacing:

.15pt'>Christian Anker om Sydvaranger-kon­c<span
445 style='letter-spacing: .2pt'>essionen<span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing: .2pt'> <sp
450 an

class=SpellE>havde givet <span class
=SpellE>udtrykkelig

455 paalæg <span style='mso-bidi-fon

t-family:

460

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>om, at vedkommende, som fik
<span

class=SpellE>koncessionen, <span style='mso-bidi-font-fam

465

ily:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'>skulde anven

470

de

svenske arbejdere. <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old

Style";

475

letter-spacing:.1pt'>Jeg blev <span style='mso-bidi-font-family:"B

ookman Old Style";

480

letter-spacing:-.1pt'>meget overrasket ved at høre denne <span

class=SpellE>oplys­ning; thi jeg k

unde

485

ikke i øieblikket erindre <span

class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett

490

er-spacing:

-.3pt'>sammenhængen<span style='mso-bidi-font-
family:

495

"Bookman Old Style";

letter-spacing:-.3pt'>. <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman
500 Old Style";

letter-spacing:-.1pt'>Jeg har imidlertid faaet
fat <span
505 class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett
er-spacing:
510 -.2pt'>paa<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old
St
yle";

515 letter-spacing:-.2pt'> vedkommende dokument og ved nu,
hvor­<span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.3pt'>led
520 es <span
class=SpellE>sammenhængen <span style='mso-bidi-fon
525 t-family:
"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>er. <span style='mso-bi
di-font-family:
530 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'>Det forekommer mig, at <span
class=SpellE>naar man vil komme med den slags <span class

=SpellE><span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>pa

540 astande<span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>,

burde

545

man oplyse den hele sam­<span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>men

550 hang. <span

class=SpellE>Sammenhængen er, at Anker

vilde

555

<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spaci

ng:

560 .2pt'>have ind formen «i størst mu

lig <span

class=SpellE>udstrækning <span style='mso-bidi-font

565

-family:

"Bookman Old Style">norske arbeidere og funktion&aeli

570 g;rer».

Men det <span style='letter-

575 spacing:

-.1pt'>vovede ikke landbrugsdepartementet </spa

n><span

580

style='letter-spacing:-.2pt'>at gaa <s

pan

585 class=SpellE>ind<span

style='letter-spacing:-.3pt'> paa. <sp

an

590

style='letter-spacing:.4pt'>Sagen er jo den, at Sydv

aranger

595 ligger i et grænsedistrikt, det li

gger

nær ved Rusland, og derfor <span

600

class=SpellE>fandt man at maatte <span

class=SpellE>ind­skrænke</

605 span><span

style='letter-spacing:.15pt'> adgangen for fremmede arbejdere til

<span

610

style='letter-spacing:-.05pt'>norske og svenske. <span style='le

tter-spacing:

615

-.25pt'>Det paabud, som de

n­<span

620

style='letter-spacing:.1pt'>gang<span style='lette

r-spacing:

.1pt'> kom fra landbrugsdepartementet, <span

625

class=SpellE>gik ud <span class

=SpellE><span

630

style='letter-spacing:-.1pt'>paa<span style='letter-spaci

ng:-.1pt'>,

at der skulde bruges norske og svenske <

635

span

style='letter-spacing:.3pt'>arbeidere, altsaa

640

ikke ruslere,

af

<span

645

style='letter-spacing:-.35pt'> den <span style='letter-spacing:.

45pt'>nærliggende

650

grund, at man ikke havde</

span>

655 lyst til at foranledige mulige
politiske konflikter med et <sp
an
660 class=SpellE>mægtig naborige.
<o:p></o:p></p>
<p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
665 eric'><span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'><o:
670 p> </o:p></p>
<p class=MsoNormal style='line-height:150%;text-autospace:ideograph-num
eric'><span
675 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'>Ved
samme
680 an­<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lette
r-spacing:
-.1pt'>ledning skal jeg nævne, at departe
685 mentet
var <span style='mso-bidi-font-family:"Bookma
690 n Old Style";

letter-spacing:-.15pt'>opmerksom<span style='mso-bidi-font-
695 family:
"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'> paa
og <span
700 class=SpellE>havde ogsaa <span class
=SpellE>foreslaet
705 en <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-sp
acing:
-.05pt'>bestemmelse om, <span style='mso-bidi-font-
710 family:"Bookman
Old Style";
letter-spacing:-.2pt'>at vedkommende koncessio­<sp
715 an
style='letter-spacing:.2pt'>nær<span
720 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'> <sp
an
class=SpellE>maatte være opmerksom</spa
725 n> <span
class=SpellE>paa, <span style='mso-bidi-font-family:"Book

man Old Style";

letter-spacing:-.35pt'>at staten <span style='mso-bidi-font-family

735 : "Bookman Old Style";

letter-spacing:.2pt'>forbeholdt sig at lægge</sp

an> <span

740

class=SpellE>fyr- og lasteafgift <span

class=SpellE>paa <span style='mso-bi

745 di-font-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>skibsfarten<span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'> og

750

muligens <span style='mso-bidi-font-family:"B

ookman Old Style";

755 letter-spacing:-.1pt'>eksporttold<span style='mso-bidi-font

-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>. <span style='mso-bidi-

760

font-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>Dette <span class=Spell

765 E><span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.1pt'>mods

770 atte<span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.1pt'> Chr
istian
775 Anker sig paa det bestem­<span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'>tes
780 te.
Det blev frafaldt af den,
785 som kom efter <span style='mso-bidi-fo
nt-family:
790 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>mig, rigtig
nok
med den udtrykkelige tilf&
795 oslash;ielse,&br/><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spaci
800 ng:
.35pt'>at hermed var ingen rettighed fraskrevet
for <span
805 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'>sta

ten

810

med hensyn til paalæg <span class=Spell
E>af

815

disse af­gifte
r<span

820

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'>.<o:
p></o:p></p>

825

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
t-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'><o:p> </o:p></p>

830

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'>Sa
a<span

835

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'> <
/span><span

840

class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett
er-spacing:

845

-.1pt'>finder<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman
Old
Style";

letter-spacing:-.1pt'> <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman
850 Old Style";

letter-spacing:-.15pt'>jeg <span style='mso-bidi-font-family:"Book
855 man Old Style";

letter-spacing:-.05pt'>at burde referere ganske <span style='mso-b
idi-font-family:
860 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'>kort de udt
alelser,
865 som <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-s
pacing:
-.05pt'>blev paatalt af</s
870 pan> hr.
<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Ol
875 d Style";

letter-spacing:-.25pt'>præsidenten<span style='mso-bi
di-font-family:
880 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>. <span style='mso-bidi
-font-family:
885 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>Jeg har faa

et

890 det stenografiske <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old S

tyle"'>referat,

og det er saalydende: <span style='letter-spa

895

cing:

.15pt'>«Yderligheds­<span style='letter-sp

900

acing:

-.05pt'>partierne<span style='letter-spacing:-.05pt'

> <span

905

style='letter-spacing:-.1pt'>- <span

style='letter-spacing:-.2pt'>paa<span style='letter-spaci

910

ng:-.2pt'>

de sidstnævnte nær -»

<span

915

style='letter-spacing:-.1pt'>det er socialdemokrater

ne

920

- «samlede sig <span

class=SpellE>efterhaanden</sp

an><span

style='letter-spacing:.15pt'> om vor <span style='letter-spacing
:-.15pt'>kollega

930

fra 1905, man­<span style='letter-spacing:-.05pt
'>den<span

935

style='letter-spacing:-.05pt'> med den sterke selvfølelse og det h
eftige

940

sind<span

style='letter-spacing:-.1pt'>, der mere og mere syntes at have <span

945

class=SpellE>sat sig
det

950

politiske livsmaal at søge

sig opreis­ni

955

ng<span

style='letter-spacing:.35pt'> ligeoverfor sine

tidligere kolleger, fordi hans

960

ubetenksomme holdning i 1905 havde
<span

965 style='letter-spacing:.35pt'>nødt ham til at forlade 7de <span
class=SpellE>juni-regjeringen. I samarbeide med <span
class=SpellE>mænd, som
970 han i
1905 ikke
975 ansaa
for meningsfæller, <span
style='letter-spacing:-.2pt'>republikaner med disse i slutten <span
980 class=SpellE>af 1905, <span style='letter-spacing:-.25pt'
>han,
985 som tidli­gere var regnet f
or en
ivrig forkjæmper for <span class
990 =SpellE><span
style='letter-spacing:-.15pt'>indkaldelse<span style='let
995 ter-spacing:
-.15pt'> at et kongsemne, <span style='letter
-spacing:
1000 -.25pt'>laante han <span

1005 class=SpellE>sit navn
og sin
anseelse til de fleste at de storm­løb</spa
1010 n>, <span
class=SpellE>yderlighedsændene <span style='letter
-spacing:
1015 .15pt'>gang <span style='letter-spacing:-.7pt
'>paa<span
1020 style='letter-spacing:-.7pt'> <span style='letter-spacing:.15pt'
>gang <span
style='letter-spacing:.4pt'>gjorde for at fæld
1025 e
regjeringen». <o:p></o:p></p>
1030 <p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
t-family:
"Bookman Old Style";letter-spacing:.4pt'><o:p> </o:p></p>
1035 <p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.3pt'>Saa
1040 ledes<span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.3pt'> </

1045 span><span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style"'>lød <span class
=SpellE>udtalelserne.

1050

Jeg synes jo, de er <span class=Spe
llE>noksaa

1055 nærg
aaende<span

style='letter-spacing:-.2pt'>. <span style='letter-spacing:-.05p

1060

t'>Jeg

skal imidlertid ikke udtale <span

1065 style='letter-spacing:-.15pt'>mig nærmere om det, siden hr. <span

class=SpellE>statsraaden <span style='letter-spacing:.35p

t'>har <span

1070

class=SpellE>erklæret, at det ikke var hans <span class=Sp
ellE>hensigt

1075 at komme med fornærmende <
span

class=SpellE>udtryk, og

1080

jeg <span

class=SpellE>gaar da ud fra, at de <sp

1085

an

class=SpellE>forsaavidt er taget <span

1090

class=SpellE>til­bage</sp

an><span

style='letter-spacing:.05pt'>. <span style='letter-spacing:-.1pt

1095

'>Men

jeg finder grund ti

1100

l at <span

class=SpellE>hævde, at <span

style='letter-spacing:.25pt'>naar<span style='letter-spac

1105

ing:

.25pt'> hr. statsraad Arctander synes at

1110

<span

class=SpellE>vilde <span style='letter-spaci

ng:-.1pt'>fremholde<span

1115

style='letter-spacing:-.1pt'>, at der <span style='letter-spacin

g:-.05pt'>er

en selvmodsigelse i <span style='lette
r-spacing:

1125 -.25pt'>dette, at jeg var og er republikaner, <span style='letter-
spacing:

1130 .1pt'>var republikaner
<span

style='letter-spacing:.45pt'>før <span style='letter-spac
1135 ing:

-.1pt'>7de juni <span
style='letter-spacing:1.1pt'>og <span style='letter-spacing:.1pt
1140 '>blev <span

style='letter-spacing:-.4pt'>det <span
1145 style='letter-spacing:-.15pt'>ogsaa<span style='letter-sp
acing:

1150 -.15pt'> efterpaa, og trod
s

dette var med og endog
1155 - det

er rigtig, som hr. statsra

1160 ad

Arctander sagde - <span

style='letter-spacing:.1pt'>var en ivrig tilhæ

1165 nger

af

1170 <span

style='letter-spacing:-.05pt'> at tilbyde kronen til en <span

class=SpellE>Bernadottisk</sp

1175 an><span

style='letter-spacing:-.1pt'>

1180 prins, <span

class=SpellE>saa var grunden den, som

hr.

1185 Arctander meget <span

style='letter-spacing:-.15pt'>vel ved, <span style='letter-spaci

1190 ng:.1pt'>at

vi i regjeringen fore<span style='letter-spacing:-.2

pt'>slog<span

1195 style='letter-spacing:-.2pt'> stortinget at gaa</spa

n> med <span

1200

class=SpellE>paa dette tilbud, <span style='letter-spacing:
g:.75pt'>idet

1205

vi gik ud fra, at v
ed at <span

1210

class=SpellE>faa en Berna­<span style='
letter-spacing:

0pt'>dottisk prins til konge i Norge <span class=Spe

1215

llE>vilde

man for det første have den

1220

størst mulige udsigt til et frede
lig <span

class=SpellE>opgjør af hele kon

1225

flikten <span

style='letter-spacing:-.15pt'>og - <span

1230

style='letter-spacing:.45pt'>hvad<span style='letter-spac
ing:

.45pt'> der var ikke mindst <span class=Spell

1235

E>vigtig

- en fredelig udvikling <span class=Sp

1240 ellE>paa

den skandinaviske halvø. <span

style='letter-spacing:-.3pt'>Dette ansaa </sp

1245

an><span

style='letter-spacing:.05pt'>hele regjeringen for at være overorden

1250 tlig <span

class=SpellE>vigtig<span

style='letter-spacing:.3pt'>, og derfor fandt

1255

jeg at <span

class=SpellE>maatte opgive

<span

1260

style='letter-spacing:.1pt'>det slags ideer som republikanisme. For <span

class=SpellE>mit vedkom

1265 mende

var det et offer; men jeg fandt <span

style='letter-spacing:.45pt'>at kunne yde det

1270

offer,

idet jeg ansaa de to <span style='lett

1275 er-spacing:

.4pt'>andre opgaver for at være de <span

1280 class=SpellE>vigtigste. Men <span style='letter-spacing:-

.1pt'>da

dette tilbud var bortfaldt, stod jeg <span

1285

class=SpellE>frit, og da er det en selvfølge, at jeg

gjorde gjæl­<span style='letter-spacing:-.

1290 15pt'>dende<span

style='letter-spacing:-.15pt'> mine oprindelige</spa

n>

1295

ideer, da vi altsaa <span style='lette

r-spacing:

1300 -.2pt'>stod frit. <span style='letter-

spacing:

-.25pt'>Det er sammenhængen, og jeg <span

1305

class=SpellE>an­tager</spa

n><span

1310 style='letter-spacing:.2pt'>, at enhver forstaar</sp

an> den <span

class=SpellE>sammenhæng.<o:p></o:p></p>

<p class=MsoNormal style='line-height:150% '><span style='mso-bidi-font-family:

1320

"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'><o:p> </o:p></p>

<p class=MsoNormal style='line-height:150% '><span style='mso-bidi-font-family:

1325

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'>Jeg kan ikke undlade

1330

at referere et par <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";

1335

letter-spacing:.15pt'>linjer til af hr. statsraad Arctanders foredrag, <span

1340

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>so m jeg

ikke spesielt har lagt merke til, men <span style='mso-bidi-font-f

1345

amily: "Bookman Old Style";letter-spacing:.4pt'>der blev lagt merke til det fra <s

pan

1350

class=SpellE>andet hold. <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";

1355

letter-spacing:.2pt'>Han sagde: «Hr. Gunnar Knudsen endte med

<span

1360

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'>en

<span

1365

class=SpellE>liden personlig bemærkning til mig, som <span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.35pt'>ikk

e for

1370

min skyld, men for hans skyld <span style='mso-bidi-font-family:"B

ookman Old Style";

1375

letter-spacing:-.05pt'>bedrøvede mig. Det viste, at han var <

span

class=SpellE>ble

1380

vet<span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style"'> sa

1385

a

lidenskabelig, om jeg saa<

/span>

1390

skal kalde det, at han ikke <span

1395 class=SpellE>længere gjør forskjel <span
class=SpellE>paa<span
style='letter-spacing:.25pt'>, hvad midler ha
1400 n <span
class=SpellE>bruger». <o:p></o:p></p>
1405 <p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
t-family:
"Bookman Old Style";letter-spacing:.25pt'><o:p> </o:p></p>
1410 <p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
t-family:
"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>Dette udtryk
1415
<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spaci
1420 ng:
-.15pt'>kommer vel i grunden i <span class=Sp
ellE>endnu
1425 sterkere strid <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Styl
e";
1430 letter-spacing:.4pt'>med reglementets § 33 end det, som blev <s

pan

1435 class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett

er-spacing:

-.2pt'>paatalt<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Ol

1440

d Style";

letter-spacing:-.2pt'> af

1445

præsidenten.

Det gjaldt den episode, som jeg berettede, da jeg sids

1450 t

havde ordet, <span style='mso-bidi-fon

t-family:

1455

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.25pt'>idet jeg i en <span class=Spel

lE>spøgefuld

1460 tone talte om Jeppe i <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman O

ld Style";

letter-spacing:.25pt'>baronens seng, og som vakte adskillig <span class=S

1465

pellE>mun<span

style='letter-spacing:-.4pt'>terhed<span style='ms

1470 o-bidi-font-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.4pt'> i salen. <span

1475 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.5pt'>Det

<span

class=SpellE>faldt mig ikke ind, at </

1480

span><span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'>stat

1485 sr

Arctander skulde tage sig

saa

1490

nær <span style='mso-bidi-font-family:"

Bookman Old Style";

1495 letter-spacing:-.15pt'>deraf<span style='mso-bidi-font-fami

ly:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'>, og jeg vil <span class=Spell

1500

E>lægge

til, at havde det faldt</s

1505 pan> <span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.3pt'>mig

<span

ind, at han skulde tage s

ig

1515

saa nær af det, som

det

1520

fremgik af hans

udtalelser her

mily:

1525

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'i formiddag,

saa

1530

havde jeg aldeles ikke kom­

me

t med

1535

det; for det var ikke mig om at

"Bookman Old Style";

1540

letter-spacing:-.1pt'>gjøre at

an

statsraad Arctander.

1545

ont-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:.55pt'Hvor­

1550

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.3pt'>for
skulde

1555

jeg gjøre det? <span style='mso-
bidi-font-family:

1560

"Bookman Old Style">Tingen er, at jeg <span
style='letter-spacing:-.3pt'>tænkte<span style='let
ter-spacing:

1565

-.3pt'>, det var med ham som med mig og <span style='letter-spacin
g:

1570

-.2pt'>de fleste af os politikere, at vi er <sp
an

class=SpellE>saa vant

1575

til at

blive overhøvlet i den offentlige presse, <span style='lett
er-spacing:

1580

.5pt'>for ikke at sige mand og <span class=Sp
ellE>mand

1585

imellem, at <span style='letter-spacin
g:.35pt'>man

1590 tager sig ikke synderlig tæring af det; m
<span
style='letter-spacing:-.15pt'>an mister ikke humøret, fordi om der
1595 kom­<span
style='letter-spacing:.4pt'>mer en del krasse udtale
1600 lser
om en. Men som sagt, jeg
beklager det, og havde jeg <span class=SpellE
1605 ><span
style='letter-spacing:-.1pt'>vidst<span style='letter-spa
1610 cing:
-.1pt'>, at statsraaden sku
lde
1615 tage sig nær af</spa
n> <span
1620 style='letter-spacing:-.15pt'>det, skulde jeg visselig ikke kommet med de
t. <o:p></o:p></p>
<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
1625 t-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.15pt'><o:p> </o:p></p>

1630

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon

t-family:

1635 "Bookman Old Style">Med hensyn til <span
class=SpellE>stormangrebene</sp

an>

1640 kan jeg, da de er kommet frem gang <sp

an

class=SpellE>paa gang, <span style='letter-spacing:-.05pt

1645

'>disse <span

class=SpellE>udtryk, ikke tilbageholde

1650 den

bemerk­ning, at det er dog

visselig at sætte tingen <span

1655

style='letter-spacing:-.2pt'>absolut<span style='letter-s

pacing:

1660 -.2pt'> paa hovedet

. Thi

hvad er det, som faktisk er <span class=Spell

1665

E>foregaaet?

Jo, forrige session fore­<span style='let

1670

ter-spacing:

-.05pt'>kom det gang paa gang, at medens vi var

1675

<span

style='letter-spacing:.4pt'>oppe i afgjørelse

n

1680

af faktiske og praktiske ting, <span class=Sp

ellE>saa

1685

var det regjeringen, som kom og <span style='letter-spacing:.25pt'

>gjorde

kabinetsspørsmaal i <span class=SpellE

1690

>vigtige

sager for at tvinge sin mening

1695

<span

class=SpellE>igjennem. Havde regje­

; <span

1700

style='letter-spacing:-.1pt'>ringen ikke gjort kabin

etsspørsmaal,

saa havde <s
pan

1710 class=SpellE>afgjørelserne</sp
an><span

style='letter-spacing:.4pt'> i disse vigtige
1715 <span

class=SpellE>spørsmaal i for­<span style='lett
1720 er-spacing:

.25pt'>rige session <span style='lette
r-spacing:

1725 .25pt'>i stortinget ikke falddt <span class=Sp
ellE>saaledes,&br/> som de gjorde. Og <span class

1730 =SpellE>saa
skal det hede, at det er os, som

1735 kommer med stormangreb <span
class=SpellE>paa

 <span

1740 style='letter-spacing:.05pt'>regjeringen. I virkeligheden er det

regjeringen, som kommer med stormangreb <span

1745

class=SpellE>paa stortinget. Saa­<span

1750

style='letter-spacing:-.1pt'>ledes<span style='letter-spa

cing:

-.1pt'> er forholdet. <o:p></o:p></p>

1755

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon

t-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'><o:p> </o:p></p>

1760

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon

t-family:

1765

"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>Jeg ved ikke, hr. <span

class=SpellE>præ­sident, om jeg har mere tid. Har jeg et

par <span

1770

class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett

er-spacing:

1775

-.15pt'>minuter<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman

O

ld Style";

1780

letter-spacing:-.15pt'> til?<span style='mso-bidi-font-family:"Boo

kman Old Style";

1785 letter-spacing:.2pt'> [<i style='mso-bidi-fon
t-style:
normal'><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";mso-bidi-fo
1790 nt-weight:
bold'>Præsidenten</i><i style='mso-bidi-font-style:no
1795 rmal'><span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";mso-bidi-font-weight:bold
>: </i><i
1800 style='mso-bidi-font-style:normal'><span style='mso-bidi-font-family:"B
ookman Old Style";
1805 letter-spacing:-.05pt'>Et <span
class=SpellE>minut.</i><span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>]
1810 Det er
nok for mig. <o:p></o:p></p>
<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
1815 t-family:
"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'><o:p> </o:p></p>
1820 <p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon

t-family:

1825 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>Jeg vil bare sige, at <span
class=SpellE>naar statsministeren saa

sterkt <span

1830

class=SpellE>hævder, at her er et <span style='mso-

bidi-font-family:

1835 "Bookman Old Style";letter-spacing:-.7pt'>parlamen­t<span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'>arisk

ansvar forbundet med voteringen <span style='mso-bidi-font-family:

1840

"Bookman Old Style";

letter-spacing:-.1pt'>i denne sag, saa er det a

1845 nsvar

ikke ukjendt <span style='mso-bidi-fon

t-family:

1850

"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'>for mig. <span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>Je

1855 g har <span

class=SpellE>udtalt mig før om dette <span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.4pt'>ansv

1860

ar, og

jeg er naturligvis villig til at tage <s

1865

pan

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>det

1870

. <span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt'>Da

vi <span

1875

class=SpellE>blandt meningsfæller

> tog op

1880

dette <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter

-spacing:

-.1pt'>forslag til udtalelse, <span class=Spe

1885

lle>saa

var vi fuldt paa de

1890

t rene

med, hvad ansvaret maatte<

/span> <span

1895

class=GramE>blive, og man <span style='mso-bidi-font-fami

ly:"Bookman Old Style";

letter-spacing:.3pt'>er da ikke saa <span
class=SpellE>absolut grøn i det
1905 politiske liv, at <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old S
tyle";

letter-spacing:.4pt'>man ikke ved, hvad politisk
1910 ansvar er. <o:p></o:p></p>

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
1915 t-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:.4pt'><o:p> </o:p></p>

<p class=MsoNormal style='line-height:150%'><span style='mso-bidi-fon
1920 t-family:

"Bookman Old Style";letter-spacing:.35pt'>For­øvrig vil jeg <span

class=SpellE>lægge til, at siden regjeringen <span
1925 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.1pt'>gj&

oslash;r

kabinetsspørsmaal a
1930 f,&br/>1935 om disse to udta

lelser<span

1940 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.05pt',
som
der nu er fremsat forslag om, <span
1945 class=SpellE><span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";lett
er-spacing:
1950 .5pt'>tilsammen<span style='mso-bidi-font-family:"Bookman
O
ld Style";
letter-spacing:.5pt'> faar et <span class=Spe
lle>flertal,
saa er der jo ikke
1960 <span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'>lid
1965 en<span
style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:-.2pt'> <s
pan
1970 class=SpellE>sandsynlighed for, at en del af<
/span> <span
1975 class=SpellE>vore, <span style='mso-bidi-font-family:"Boo
kman Old Style";

1980 letter-spacing: -.15pt'>som havde <span class=

SpellE>tænkt

at stemme for udtalelsen, <span class=

1985 SpellE><span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'>lige

1990 som<span

style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style";letter-spacing:.2pt'> i f

orrige

1995 <span style='mso-bidi-font-family:"Bookman Ol

d Style"'>session<span

2000 style='mso-bidi-font-family:"Bookman Old Style"'> fi

nder

at maatte <

2005 span

class=SpellE>tage hen

2010 syn til,

at der stilles kabinetsspøsmaal, og der

for

2015 stemmer mod udtalelsen. Jeg ved ikke, <s

pan

2020

class=SpellE>hvad<span

style='letter-spacing:.2pt'> de gjør; jeg holder ikke <span

2025

class=SpellE>saa nøie <span

class=SpellE>mandtal ov

er mine

2030

tropper, som det heder, at jeg ved det. <span style='letter-spacin

g:

2035

.7pt'>Hos os er det saaledes, at enhver stemmer

<span

class=SpellE>efter fri overbevisning; <span style='letter-spacin

2040

g:-.05pt'>der

er ingen voteringstvang; der er

2045

ingen

voteringstvang i <span

style='letter-spacing:-.05pt'>venstreforeningen; enhver <span

2050

style='letter-spacing:-.25pt'>stemmer efter</

span> <span

2055

style='letter-spacing:-.3pt'>sin <span

style='letter-spacing:.45pt'>fri<span style='letter-spaci

2060 ng:.45pt'>

overbevisning, <span

style='letter-spacing:.5pt'>og bliver <span style='letter-spacin

2065

g:-.2pt'>det

da <span style='lette

2070

r-spacing:

-.1pt'>forholdet, at <sp

an

2075

style='letter-spacing:.25pt'>vi <span style='letter-spacing:-.2p

t'>kommer

2080

i mindret

al,

saa er det jo greit, det forhold; det <s

2085

pan

class=SpellE>gaar som før. <span style='letter-spacing:.3

2090

5pt'>Stillingen

for regjeringen bliver ikke saa be­hagelig;

men

arbeidet tror jeg skal gaa sin <span

style='letter-spacing:.15pt'>gang.<o:p></o:p></p>

2100

<p class=MsoNormal><o:p> </o:p></p>

</div>

2105

</body>

</html>

Kilde

2110

Stortingstidende 1908, s. 874

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/enhver-stemme-efter-fri-overbevisning-5>

2115

2120

2125

2130